

5:3 Román Filmek Szegeden 2018 november 16–18.

1. *Egy lépéssel az angyalok mögött (Un pas în urma serafimilor)*, (2017) – Nyolc Gopo-díj, többek közt, legjobb egészestés játékfilm, legjobb rendező, legjobb főszereplő (Vlad Ivanov), legjobb mellékszereplő (Ali Amir), fiatal reménység (Ștefan Iancu) stb.
rendező: Daniel Sandu
szereplők: Vlad Ivanov, Ștefan Iancu, Ali Amir, Cristian Bota, Toto Dumitrescu

Az egyházi hivatást választó idealista kamasz, Gabriel, felvételt nyer egy ortodox egyházi szemináriumba, ahol hamarosan rádöbben, hogy a valóságnak vajmi kevés köze van az ő makulátlan projekcióihoz. Miközben néhány osztálytársával megpróbál alkalmazkodni a romlott és erőszakos túlkapásuktól sem mentes közeghez, az iskola rovott tanulóivá válnak, lassan mindenki problémás diákként tekint rájuk. Az evolucionizmus és a hit ellentmondásossága egy újabb belső vívódásra készíteti, a túlélés érdekében pedig hazugságra, manipulációra és lopásra kényszerül, és ebben mit sem segít neki a megvesztegethetetlen ám erőszakos osztályfőnök lelkész és a ravasz és korrump világi nevelőtanár.

2. *Futball mindörökké (Fotbal infinit)* (2018) – Jeruzsálemi Nemzetközi Filmesztivál: legjobb dokumentumfilm; TIFFF: „Legjobb román film” jelölés.
rendező: Corneliu Porumboiu
szereplők: Laurențiu Gînghină és Corneliu Porumboiu

A társadalom abszurditásaira mindig elemző, ám elfogadó attitűddel tekintő Corneliu Porumboiu immár második sport-témájú dokumentumfilmjét készíti el, azokat a zűrzavaros „neves napokat” mutatja be, amikor mindenki azt hiszi, hogy a sport – jelen esetben a futball – képes elszakadni a szociális kontextustól. A „futballsérült” Laurențiu Gînghină egy egyszerű kormányhivatalnok a rendező szülővárosában, Vaslui-ban, ám ugyanakkor a futball veszett ügyeinek felkent lovagja, aki egy 2.0-ás változattal lép elő a labdavallás megreformálására. A futball szentélyében történő füttykoncertek rendezésén túl, Gînghină a maga donquijotizmusával mindenkit megnyer magának, a közönség egyszerűen aláveti magát akaratának, minden befogadót arra készítet, hogy a kánontól jelentős szögben eltérő módon képzelje el az új paradigmarendszert.

3. *Helyszíni szemle (Reconstituirea)* (1971)

rendező: Lucian Pintilie

szereplők: Emil Botta, Vladimir Găitan, George Constantin, George Mihăiță, Ernest Maftei

A filmkritikusok által minden idők legjobb román filmjének választott *Helyszíni szemle* egy olyan műalkotás, amely a világ élvonalába emelte Lucian Pintilie román filmrendezőt, és amely 2012-ben a New York-i Modern Művészeti Múzeum Örök Értéktárába is bekerült, annak ellenére, hogy a maga idejében egyetlen nemzetközi díjban sem részesült. A filmet egy 1962-ben Karánsebesen megtörtént eset ihlette: két fiatal banális összetűzésének helyszíni rekonstrukciója, ám hiába a Milícia éber felügyelete, az események tragikus fordulatot vesznek. A fekete-fehér, dokumentarista jellegű filmalkotást 1970. január 5-én mutatták be, ám nem sokkal később betiltották, és 1990-ig kellett várni az ismételt bemutatóra. Esztétikai szempontból a *Helyszíni szemle* egy modern hősköltemény, egy sűrű, többrétegű alkotás, mely számos filozófiai értelmezést felvet, továbbá az első olyan román film, amely ironikus, kaján, sőt cinikus hangvétellel művészi módon vezeti be a

nézőt a romániai erkölcsi és szellemi pokolba, a züllött balkáni szellemtől megfertőzött jellegzetes román megvetéslabirintusba.

4. *Jelenetek (Secvențe)* (1982)

rendező: Alexandru Tatos

szereplők: Ion Vîlcu, Geo Barton, Mircea Diaconu, Alexandru Tatos,

A *Jelenetek* három független részből álló szkeccsfilm – A telefon, A vizsgálat, Négy pofon – amelyet mindössze a stáb és implicit módon a '80-as évek hangulata, valamint a korabeli filmkészítők nehézségei kötnek össze. Az Alexandru Tatos *ars poeticájaként* is értelmezhető film egy forgatócsapat tagjainak életébe enged bepillantást. Akárcsak egy beavatási szertartásban a hétköznapi banalitástól rendkívüli helyzetekig jutunk el, amelyek szokatlan drámaiságára nem voltak felkészülve a „sokoldalúan fejlett szocialista társadalom” éberszemű aparatszikjai, a kollektív tudatból is törölt létmótvumok arra a helyzetre reagálnak, amikor a szereplő-átlagpolgár egy élettöredék-pillanatra hirtelen hősszerepben találja magát.

5. *Rövidzárlat (Scurtcircuit)* (2017) – Sanghaji Nemzetközi Filmfesztivál: legjobb művészeti teljesítmény díja

rendező: Cătălin Saizescu

szereplők: Maruca Băiașu, Magda Catone, Andrei Ciopec, Maia Morgenstern, George Ivașcu

Cătălin Saizescu játékfilmjét egy olyan valós esemény ihlette, amely annak idején egész Romániát mélyen megrázta: egy rövidzárlat okozta kegyetlen tűzvészben a „Giulești” szülészotthonban elképzelhetetlen körülmények között életét vesztette hat koraszülött. A rendező nem titkolt szándéka felnyitni a közönség szemét; egy mérsékelt fikció keretében szeretné felkelteni a mindenkiben ott szunnyadó felelősségérzetet és -vállalást, hogy elszakadhassunk a súlyosan rögzült, „hagyd csak, jól van ez így is” jelzővel illelhető önző és hárító magatartástól.